

Ylösousemuksia ennen ristiä

”Jeesus sanoi: ‘Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?’” (Joh. 11:25, 26.)

Avaintekstit:

Juud. 9;
Luuk. 9:28–36;
1. Kun. 17:8–24;
Luuk. 7:11–17;
Mark. 5:35–43;
Joh. 11:1–44.

Ylösousemukseen viittaavat Vanhan testamentin paikat, joita olemme tähän mennessä tarkastelleet, perustuivat pääasiassa henkilökohtaisiin odotuksiin (Job 19:25–27; Hepr. 11:17–19; Ps. 49:16; Ps. 71:20, VKR) ja tulevaisuuden lupauksiin (Dan. 12:1, 2, 13). Innoitettuihin kirjoituksiin on kuitenkin kirjattuna muistiin tapauksia, joissa ihmisiä aivan oikeasti herätettiin kuolleista.

Ensimmäinen ylösousemustapaus koski Moosesta (Juud. 9; Luuk. 9:28–36). Israelin kuninkaiden aikaan Sarpatin lesken poika (1. Kun. 17:8–24) ja sunemilaisen naisen poika (2. Kun. 4:18–37) herätettiin henkiin. Kristus, ollessaan täällä ihmislihassa, herätti Nainin lesken pojan (Luuk. 7:11–17), Jairoksen tyttären (Luuk. 8:40–56) ja sitten Lasaruksen (Joh. 11). Moosesta lukuun ottamatta kaikki nämä ihmiset herätettiin kuolevaisina, jotka ennen pitkää joutuivat kuolemaan uudestaan. Nämä tapaukset vahvistavat myös Raamatun opetuksen kuolleiden tiedottomasta tilasta (Job 3:11–13; Ps. 115:17; Ps. 146:4; Saarn. 9:5, 10). Missään näistä kertomuksista, eikä missään muussakaan Raamatun ylösousemuskertomuksessa, ole minkäänlaista mainintaa oletetusta kuolemanjälkeisestä kokemuksesta.

Tällä viikolla tarkastelemme lähemmin niitä ylösousemuksia, jotka tapahtuvat ennen Kristuksen kuolemaa ja ylösousemusta.

MOOSEKSEN YLÖSNOUSE- MUS

Lue Juud. 9 ja Luuk. 9:28-36. Mitä todisteita tekstit antavat siitä, että Mooses oli kokenut ruumiin ylösnousemuksen?

Jotkut Aleksandrian kreikkalaiset kirkkoisät väittivät, että kun Mooses kuoli, nähtiin kaksi Moosesta: toinen elossa hengessään ja toinen kuolleen ruumiissaan; toinen näistä Mooseksista nousi taivaaseen enkeleiden kera ja toinen haudattiin maahan. (Ks. Origenes, *Homilies on Joshua* 2.1; Clement of Alexandria, *Stromata* 6.15.) Tämä erottelu taivaaseen astuneeseen sieluun ja maahan haudattuun ruumiiseen voi olla järkevä niiden mielestä, jotka ovat omaksuneet kreikkalaisen käsityksen sielun kuolemattomuudesta, mutta Raamatusta ajatusta ei löydy. Juud. 9 vahvistaa raamatullisen opetuksen Mooseksen ruumiin ylösnousemuksesta, koska kiistaa käytiin "Mooseksen ruumiista" eikä mistään oletetusta eloon jääneestä sielusta.

Mooses kuoli 120 vuoden iässä ja Herra hautasi hänet salaiseen paikkaan johonkin Moabin maan laaksoista (5. Moos. 34:5-7). Mooses ei kuitenkaan pysynyt haudassaan kovin pitkään. "Niiden enkelien kanssa, jotka olivat haudanneet Mooseksen, Kristus itse laskeutui taivaasta kutsumaan esiin nukkuvan pyhänsä. - - Kristus tuli nyt ensi kertaa herättämään kuollutta eloon. Kun elämän Ruhtinas loistavien olentojen seurassa lähestyi hautaa, saatana oli huolissaan valta-asemastaan. - - Kristus ei alentunut keskustelemaan saatanan kanssa. - - Mutta Kristus siirsi kaiken Isälleen sanomalla: 'Rangaiskoon sinua Herra!' (Juud. 9). - - Tämä varmisti ylösnousemuksen ainiaksi. Saalis riistettiin saatanalta; vanhurskaat kuolleet heräisivät jälleen eloon." (2AO 77, 78.)

Kirkastusvuoren tapahtumat ovat todiste Mooseksen ylösnousemuksesta. Mooses ilmestyi yhdessä profeetta Elian kanssa, joka oli kuljetettu taivaaseen kuolemaa maistamatta (2. Kun. 2:1-11). Mooses ja Elia kävivät jopa keskustelua Jeesuksen kanssa (Luuk. 9:28-36.) "Samassa siinä oli kaksi miestä, Mooses ja Elia, keskustelemassa hänen kanssaan. He ilmestyivät taivaallisessa kirkkaudessa ja puhuivat Jeesuksen pois lähdöstä, joka oli toteutuva Jerusalemissa." (Luuk. 9:30, 31.) Mooseksen ilmestyminen, joka oli todiste Kristuksen tulevastä voitosta synnistä ja kuolemasta, kuvataan tässä hyvin selkein sanoin. Jeesukselle ilmestyivät siellä Mooses ja Elia, eivät heidän "henkensä" (Eliahan ei ollut edes kuollut).

KAKSI TAPAUSTA VANHASTA TESTAMEN- TISTA

Lue 1. Kun. 17:8-24 ja 2. Kun. 4:18-37. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja näet näissä kahdessa ylönousemuksessa?

Hepr. 11. luvusta luemme, että uskonsa kautta jotkut "naiset saivat kuolleet omaisensa elävinä takaisin" (Hepr. 11:35). Näin tapahtui kahdessa ylönousemuksessa, joita päivän teksteissä kuvataan.

Ensimmäinen tapaus (1. Kun. 17:8-24) sattui Israelin suuren luopumuksen aikaan kuningas Ahabin ja hänen pakanavaimonsa hallituskaudella. Ankaran kuivuuden piinatesa maata Jumala käski Eliaa mennä Sarpatiin, Israelin ulkopuolelle. Siellä Elia kohtasi köyhän foinikealaisen naisen, joka oli aikeissa valmistaa itselleen ja pojalleen viimeisen aterian, jonka jälkeen he ajattelivat kuolevansa. Heidän elämänsä kuitenkin säästyivät ihmehen kautta, kun jauho ja öljy eivät loppuneet heidän astioistaan ennen kuin kuivuus oli ohi. Jonkin ajan kuluttua naisen poika sairastui ja kuoli. Äiti vetosi Eliaan, joka puolestaan huusi Herran puoleen. "Herra kuuli Eliaa pyynnön. Henki palasi poikaan, ja hän virkosi eloon." (1. Kun. 17:22.)

Toinen ylönouseminen (2. Kun. 4:18-34) tapahtui Sunemissa. Elisa oli auttanut köyhää leskinaista maksamaan velkansa öljyastioiden täyttymisihmeen avulla (2. Kun. 4:1-7). Myöhemmin Sunemissa hän tapasi naimisissa olevan naisen, jolla ei ollut lapsia. Profeetta sanoi naiselle, että tämä saisi pojan, ja niin tapahtui. Lapsi kasvoi ja oli terve, mutta eräänä päivänä hän sairastui ja kuoli. Sunemilaisnainen lähti pyytämään Elisaa tulemaan katsomaan poikaa. Elisa rukoili sinnikkäästi Herraa ja lopulta lapsi heräsi eloon.

Naisilla oli erilaiset taustat, mutta samanlainen pelastava usko. Sarpatin leski tarjosi Elialle asuinsijan vaikeaan aikaan, jolloin Israelista ei löytynyt turvapaikkaa. Sunemilaisnainen miehineen oli rakentanut profeetta Elisalle vierashuoneen, jossa tämä saattoi levätä matkatessaan heidän kotinsa ohi. Kun nämä kaksi lasta kuolivat, heidän uskolliset äitinsä vetosivat Jumalan profeettoihin ja he saivat nähdä lapsensa jälleen elossa.

Mitä sen, että ihmeitä ei aina tapahdu, tulisi opettaa siitä, kuinka keskeisellä sijalla uskossamme on meille luvattu aikojen lopussa tapahtuva ylönousemus?

NAININ LESKEN POIKA

Raamattu kertoo, että Jeesus ”kulki ympäri maata, teki hyvää ja paransi kaikki jotka olivat joutuneet Paholaisen valtaan, sillä Jumala oli hänen kanssaan” (Ap. t. 10:38.) Kaikkien neljä evankeliumia ovat täynnä kertomuksia siitä, miten Jeesus auttaa monia tarvitsevia ja haavoittuneita, ja tämän takia monet juutalaiset alkoivatkin myöhemmin uskoa, että Jeesus oli luvattu Messias.

”Oli kokonaisia kyliä, joissa ei enää kuultu yhtäkään sairaan vaikkerrusta, sillä Jeesus oli parantanut heidät kaikki.

Jeesuksen toiminta oli todistus hänen Jumalalta saamastaan tehtävästä. Rakkaus, armo ja myötätunto leimasivat hänen jokaista tekoaan. Hän tunsu hellää myötätuntoa ihmislapsia kohtaan. Hän syntyi ihmiseksi, jotta hän voisi ihmistä auttaa.

Kaikkein köyhimmät ja vähäpätöisimmätäkään eivät pelänneet lähestyä Jeesusta. Jopa pienet lapset olivat ihastuneita häneen.” (TKL 7.)

Lue Luuk. 7:11-17. Mikä tärkeä ero löytyy tämän ylösnousemustapauksen ja maanantain tutkisteluosuuksessa tarkastelemiemme tapausten välillä?

Tehdessään työtään Galileassa Jeesus paransi sairaita ja ajoi ihmisistä ulos pahoja henkiä. Erään kerran hän ja hänen seuraajansa lähestyivät Nainin kaupunkia, ja juuri tuolloin sen porteista kulki hautajaissaattue. Paareilla makasi erään lohduttomasti itkevän leskinaisen ainoa poika. Täynnä myötätuntoa surevaa äitiä kohtaan Jeesus sanoi tälle: ”Älä itke.” Sitten Jeesus kääntyi kuolleen pojan puoleen ja käski tätä: ”Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse!” Silloin kuollut nousi istumaan ja alkoi puhua, ja Jeesus antoi hänet takaisin äidille.” (Luuk. 7:14, 15.) Jeesuksen läsnäolo muutti täydellisesti koko tapahtuman, ja monet, jotka olivat todistamassa tätä ihmettä, tiesivät että jotakin hämmästyttävää oli tapahtunut ja että heidän keskellään oli ”suuri profeetta”.

Sarpatin leski (1. Kun. 17:8-24) ja sunemilainen nainen (2. Kun. 4:18-37) olivat pyytäneet apua, toinen Elialta ja toinen Elisalta. Nainin leski sai kuitenkin apua ilman, että hän edes pyysi sitä. Jumala välittää meistä silloinkin, kun emme kykene tai koe olevamme tarpeeksi arvokkaita pyytämään häneltä apua. Jeesus näki ongelman ja hoiti sen – tämä oli tyypillistä hänelle koko hänen maanpäällisen työnsä ajan.

JAIROKSEN TYTÄR

Jeesuksen kuolemaa ja ylösnousemusta edeltävään aikaan sijoittuvat ylösnousemukset eivät rajoittuneet tiettyihin etnisiin ryhmiin tai sosiaaliluokkiin. Mooses oli ehkä suurin johtaja, jota Jumalan kansalla on koskaan ollut (5. Moos. 34:10-12). Sarpatin leski puolestaan ei ollut edes israelilainen (1. Kun. 17:9). Sunemilainen nainen oli yhteisössään arvostettu (2. Kun. 4:8). Nainin leskellä oli vain yksi poika, jonka huolenpidosta hän oli luultavasti riippuvainen (Luuk. 7:12). Jairo taas oli synagogan esimies, luultavasti Kapernaumissa (Mark. 5:22). Erilaisista kulttuuritaustoista ja sosiaalisesta asemasta huolimatta heitä kaikkia siunattiin Jumalan elämää antavalla voimalla.

Lue Mark. 5:21-24, 35-43. Mitä seuraavat Kristuksen sanat opettavat meille kuolemasta: "Ei lapsi ole kuollut, hän nukkuu."? (Mark. 5:39.)

Jairoksen 12-vuotias tytär makasi kuolemansairaana kotona. Jairo lähti Jeesuksen luo ja pyysi tätä tulemaan kotiinsa laittamaan parantavat kätensä hänen tyttärensä päälle. Jo ennen kuin Jeesus kuitenkaan pääsi perille, joku toi (Jairokselle) surullisen uutisen: "Tyttäresi kuoli jo, miksi enää vaivaisit opettajaa." (Mark. 5:35.) Silloin Jeesus sanoi isälle: "Älä pelkää, vaan usko." (Mark. 5:36.)

Saapuessaan talolle Jeesus sanoi väkijoukolle: "Miksi te noin hälisette ja itkette? Ei lapsi ole kuollut, hän nukkuu." (Mark. 5:39.) He nauroivat Jeesukselle, sillä 1) he tiesivät, että tyttö oli kuollut ja 2) he eivät ymmärtäneet Jeesuksen sanojen merkitystä. "Lohduttava kielikuva, jossa 'nukkuminen' tarkoittaa 'kuolemaa', näyttää olleen yksi Kristuksen lempitavoista viitata kuolemantilaan ([Matt. 9:24; Luuk. 8:52]; Joh. 11:11-15). Kuolema on unta, mutta niin syvää unta, että siitä voi herättää vain suuri Elämänantaja, sillä vain hänellä on haudan avaimet (ks. Ilm. 1:18; vrt. Joh. 3:16; Room. 6:23)." (5BC 609.)

Kun Jairoksen tytär oli herännyt kuolleista, kaikki "olivat hämmästyksestä suunniltaan" (Mark. 5:42). Eikä ihme, sillä kuolema on meille vielä lopullista ja peruuttamatonta. Tällaisen asian näkeminen omin silmin oli varmasti hämmästyttävä ja elämää muuttava kokemus.

Miten voimme oppia luottamaan pelkojenkin keskellä Jeesuksen sanoihin "Älä pelkää, vaan usko"?

LASARUS

Lue Joh. 11:1-44. Millä tavoin Lasaruksen sairaus ja kuolema ”toi julki Jumalan Pojan kirkkauden” (Joh. 11:4)?

Tässäkin Jeesus käyttää kuolemasta puhuessaan nukkumisen kielikuvaa. ”Ystävämme Lasarus nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet.” (Joh. 11:11.) Kun jotkut ajattelivat, että Jeesus puhui kirjaimellisesta nukkumisesta (Joh. 11:11-13), hän kertoi selkeästi, mitä tarkoitti: ”Lasarus on kuollut.” (Joh. 11:12-14.) Itse asiassa kun Jeesus saapui Betaniaan, Lasarus oli ollut kuolleena jo neljästä päivästä; hänen ruumiinsa jo mädäntäni (Joh. 11:17, 39). Siinä vaiheessa, kun ruumis alkaa mädäntyä niin pahoin, että se jo haisee, ei ole enää epäilystäkään siitä, etteikö kyseinen ihminen olisi kuollut.

Kun Jeesus sanoi Martalle: ”Veljesi nousee kuolleista” (Joh. 11:23), Martta vakuutti kyllä uskovansa viimeisen päivän ylösnousemukseen. Jeesus kuitenkin sanoi: ”Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?” (Joh. 11:25-26.) Jeesus lisäsi vielä: ”Enkö sanonut sinulle, että jos uskot, saat nähdä Jumalan kirkkauden?” (Joh. 11:40.) Martta uskoi, ja hän näki Jumalan kirkkauden siinä, että hänen veljensä herätettiin kuolleista.

Raamattu opettaa, että elämä luotiin Jumalan sanan kautta (1. Moos. 1:20-30; Ps. 33:6) ja hänen sanansa kautta elämä voidaan myös luoda uudelleen, kuten Lasaruksen tapauksessa. Lyhyen rukouksen jälkeen Jeesus käski: ”Lasarus, tule ulos!” (Joh. 11:43.) Heti samassa paikalla olleet saivat nähdä Jumalan elämää antavan voiman – saman voiman, joka sanallaan kutsui maailman olemaan; saman voiman, joka aikojen lopussa tapahtuvassa ylösnousemuksessa tulee kutsumaan kuolleet takaisin elämään.

Herättämällä Lasaruksen Jeesus todisti, että hänellä on valta kukistaa kuolema. Voisivatko meidän kaltaisemme olennot, jotka lopulta kuolemme, saada suurempaa osoitusta Jumalan kunniansta kuin tämän?

Lue Joh. 11:25, 26. Ensimmäinen Jeesus puhuu uskovista, jotka kuolevat, ja sitten hän sanoo, etteivät uskovat ikinä kuole. Mitä Jeesus opettaa tässä meille? Miten keskeistä Kristuksen sanojen ymmärtäminen on? Miksi hänen sanansa antavat meille niin paljon toivoa?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 2, s. 70–78 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 453–463; *Alfa ja omega*, osa 3, s. 106–110 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 166–170; *Alfa ja omega*, osa 4, s. 270–272, 295, 296, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 78–90 tai *Aikakausien Toivo*, s. 295–297, 322–324, 502–514 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 231, 232, 253, 254, 388–397.

”Kristuksessa on alkuperäinen elämä, joka ei ole muualta saatu tai jostakin muusta johtuva. 'Jolla Poika on, hänellä on elämä' (1 Joh. 5: 12). Kristuksen jumaluus on uskovan takuu iankaikkisesta elämästä. 'Joka uskoo minuun', Jeesus sanoi, 'se elää, vaikka olisi kuollut. Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko sen?' Kristus katsoo tässä eteenpäin toiseen tulemukseensa. Silloin vanhurskaat kuolleet herätetään katoamattomina, ja elävät pyhät siirretään taivaaseen kuolemaa maistamatta. Ihmetyö, jonka Kristus aikoi suorittaa herättäessään Lasaruksen kuolleista, kuvaisi kaikkien vanhurskaitten kuolleitten ylösnousemusta. Sanoillaan ja teoillaan hän julisti olevansa ylösnousemuksen aikaansaaja. Hän, jonka itsensä oli pian kuoltava ristillä, seisoi siinä kuoleman avaimet hallussaan haudan voittajana ja vakuutti, että hänellä oli sekä oikeus että voima antaa iankaikkinen elämä.” (5AO 85.)

Keskustelunaiheita:

1. Monet ihmiset kuolivat sinä aikana, kun Elia ja Elisa tekivät profeetallista työtään. Samoin monia kuoli Kristuksen maanpäällisen työn aikana. Vain muutamia herätettiin henkiin. (Ks. Luuk. 4:24–27.) Ajattele kaikkien kuolleiden kokemuksia, sekä niiden jotka herätettiin aikaisemmin että niiden jotka herätetään toisessa tulemisessa. Mikä ero heidän kokemuksissaan on sen suhteen, millaista oli olla kuollut?

2. Monet kirjailijat ovat vuosisatojen saatossa kirjoittaneet elämän turhuudesta, sillä se aina päättyy kuolemaan. Samoin kuin kaikki muutkin elävät olennot – kanat, majavat, osterit jne. – me kaikki kuolemme. Ihmisten hätä on tavallaan vielä pahempi kuin eläinten, sillä me tiedämme, että tulemme kuolemaan. (Ks. Saarn. 9:5.) Kanat, majavat ja osterit eivät sitä tajua. Miksi siis lupaus ylösnousemuksesta on meille niin tärkeä?

3. Jos sielu on kuolematon ja kuolleet (varsinkin vanhurskaina kuolleet) jatkavat elämäänsä taivaassa heti kuolemansa jälkeen, mitä tarvetta on enää ylösnousemukselle ajan lopussa?